

PENSUMLISTER

Høst 2013

Emner i

Historie

Klassiske fag

Europastudier

Kulturminneforvaltning

ved institutt for historie og klassiske fag

Institutt for historie og klassiske fag
Det Humanistiske fakultet
Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet
Dragvoll
N-7491 Trondheim
Trykt juni 2013

BA i Antikkens kultur, Klassisk språk og litteratur og årsstudium i antikkens kultur og latin

Emnene ANT1101, ANT1102, ANT1103, ANT1104, LAT1001 og LAT1003 er obligatoriske emner for dem som ønsker å ta BA-graden i Antikkens kultur.

Emnene LAT1001, LAT1002, LAT1003, LAT1004, LAT1005, LAT1006, KLAS2001 og KLAS2002 er obligatoriske emner for dem som ønsker å ta BA-graden i Klassisk språk og litteratur med fordypning i latin.

Emnene GRE1101, KLAS2001 og KLAS2002 er obligatoriske emner for dem som ønsker å ta BA-graden i Klassisk språk og litteratur med fordypning i gresk.¹

Emnene LAT1001, LAT1002, LAT1003, LAT1004, LAT1005 og LAT1006 er obligatoriske emner for dem som ønsker å ta årsstudium i latin.

Ethvert ANT-, GRE-, KLAS- eller LAT-emne kan tas som frie emner.

Studenter på andre BA-studieretninger enn Antikkens kultur og Klassisk språk og litteratur, kan velge 45 studiepoeng ANT- eller LAT-emner som støttefag eller 30 studiepoeng ANT- eller LAT-emner som valgfrie emner.

BA og MA i Historie, årsstudium og frie emner

Emnene HIST1110, HIST1150, HIST1250 og HIST1505 er obligatoriske basisemner for de som ønsker å ta BA-graden eller et årsstudium i historie. De er også frittstående emner som kan inngå i andre utdanninger.

HIST2xxx, AFR2850, ANT1101, EUR2910, KULMI2300 og KULMI2710 kan enten brukes til påbyggingsemner i BA-graden i historie eller som frie emner, uten å kreve avlagt eksamen i de obligatoriske emnene på forhånd. Alle 15 eller 7,5 studiepoengsemnene er likevel utformet med tanke på at de skal kunne gi faglig progresjon i forhold til basisemnene, og forberede studentene på å gå videre til mastergrad. Både pensum, undervisning og eksamen vil bli lagt opp med disse to målene for øye. Det innebærer at studenter som ikke har basisemnene i historie, selv har ansvar for å skaffe seg nødvendig faglig grunnlag for de aktuelle påbyggingsemnene.

Mastergradsemnene, unntatt HIST3125 og EUR3410 er åpne emner.

NB: Alle emnekoder som slutter på **0 er 15** studiepoengsemner, de som slutter på **5 er 7,5** studiepoengsemner.

All litteratur kan kjøpes hos Akademika. Dette gjelder også kompendier.

¹ For å oppnå full fordypning i gresk, må minimum 45 studiepoeng gresk tas ved UiB, UiO eller ved utenlandsk universitet. Instituttet er behjelpelig med veiledning for individuelle opplegg.

Contents

Emner i klassiske fag	4
ANT1101: Antikkens historie og samfunn*	4
ANT1104: Antikkens historie og religion	5
GRE1101: Innføring i gresk	6
LAT1001: Innføringskurs i latin	7
LAT1003: Tekstkurs II i latin: antikk prosa I	8
LAT1006: Spesialkurs i latin	9
Perspektivemne	10
HFEL0010: Introduction to Norwegian History	10
Emner på basisnivå	11
EXFAC0015: Historien i samfunnet	11
KULMI1000: Introduksjon til kulturvern	12
HIST1250: Moderne historie etter 1850	13
HIST1505: Innføring I histories teori og metode	14
Emner på påbyggingsnivå	15
HIST2135: Stat, krig og ideologi i europeisk høymiddelalder	15
HIST2205: Krise, velstand og deltakelse: Europas historie 1300-1550	17
HIST2405: Økonomisk historie	18
KULMI2505: Bygningsvern	19
KULMI2700: Kulturminnerett	20
HIST2625: Nasjonalisme og demokrati	21
AFR2850: Afrikas historie	23
Emner på masternivå	25
KULMI3100: Kulturminnevernets teori og metode	25
HIST3105: Innføring i historisk forskning	26
HIST3115: Historiefagets teori og metode	27
HIST3295: International Economic Contemporary History	28
EUR3405: EUs politiske økonomi	29
EUR3409: Norge og EU etter 1994	30
HIST3455: Norsk utenriks- og sikkerhetspolitikk siden 1905	31
HIST3475: Handel, arbeid og forbruk ca. 1600-1850	33
KULMI3825: Arkiv og bygningsvern. Prosjektarbeid	35
Viktig informasjon	36

Emner i klassiske fag

ANT1101: Antikkens historie og samfunn*

Emneansvarlig: Bjørn K. Indergaard

Emnet er en innføring i den gresk-romerske middelhavsverdens samfunnsformer og historie. Alt som er merket med * finnes i et eget kompendium.

Pensum

Gresk historie og samfunn

a) Antikke tekster:

Herodot, *The Histories*, bok 7 og 8 (overs. av A. de Sélincourt, London 1972)

Thukydid, *History of the Peloponnesian War*, bok 1, bok 2, kap. 34-46, bok 5, kap. 84-116 og bok 7 (overs. av R. Warner, London 1972)

Xenofon, *The Persian Expedition (Anabasis)*, bok 1, 2, 3, 4 (overs. av G. Cawkwell, London 1972)

b) Sekundærlitteratur:

Schreiner, J. H., *Antikkens historie*, Oslo 1996, s. 18-126.

Joint Association of Classical teachers, *The World of Athens - An Introduction to Athenian Culture*, Cambridge 1992, kap. 3, 4, 5, 7.

Supplerende oppslagsverk:

Morkot, R., *The Penguin Historical Atlas of Ancient Greece*, London 1996.

Romersk historie og samfunn

a) Antikke tekster:

*Romerske historikere i utvalg (kompendium):

Sallust, *Catilina*.

Livius, *Romas historie fra grunnleggelsen*.

Tacitus, *Årbøkene*.

b) Sekundærlitteratur:

Schreiner J. H., *Antikkens historie*, Oslo 1996, s. 127 - 210.

Jones, P. og Sidwell, K. *The World of Rome - An Introduction to Roman Culture*, Cambridge 1997, kap. 1, 2, 3, 5, 8, 9.

Supplerende oppslagsverk:

Scarre, C., *The Penguin Historical Atlas of Ancient Rome*, London 1995.

*ANT1101 kan brukes som et påbyggingsemne i bachelorgraden i historie.

ANT1104: Antikkens historie og religion

Emneansvarlig: Bjørn Kristian Indergaard

Emnet er en innføring i gresk-romersk filosofi og religion, formidlet gjennom studiet av primærkilder i oversettelse og satt i perspektiv ved hjelp av sekundærlitteratur.

Alt som er merket med * finnes i et eget kompendium.

1. Filosofi og idehistorie

Frederick Copleston, S. J., *A History of Philosophy*, vol I, Greece and Rome, ny utg. New York 1993.

Antikke tekster i oversettelse:

Utvalg (i samråd med faglærer) fra Platon, Aristoteles, Cicero og Seneca.

2. Religion og mytologi

Burkert, W., *Greek Religion, Archaic and Classical*. Harvard University Press 1985.

Ogilvie, R. M., *The Romans and their Gods in the Age of Augustus*, London 1969

Antikke tekster i oversettelse:

* Hesiod, *Theogonien* (overs. av L. Andersen, København 1977.)

Av de homeriske hymner:

**Hymnen til Demeter* (overs. av H. H. Evelyn-White, London 1977)(Loeb).

Beard, M., North, J., Price, S., *Religions of Rome, II Sourcebook*, Cambridge 1998.

Leksika og mytologiske håndbøker, f.eks.:

Vandvik, Eirik, *Blant gudar på Olymp*, Oslo 1963.

Hjortsø, Leo, *Græske guder og helte*, København 1984.

Hjortsø, Leo, *Romerske guder og helte*, København 1988.

GRE1101: Innføring i gresk

Emneansvarlig: Bjørn Kristian Indergaard

I dette emnet gis en første innføring i klassisk antikk gresk. Det blir lagt vekt på innlæring av grunnleggende grammatikk og ordforråd og trening i oversettelsesteknikk.

Pensum

Tekstpensum (ca. 10 sider) avtales og deles ut i forbindelse med undervisningen.

Grammatikk:

K. Weierholt, Gresk grammatikk til skulebruk, Oslo 1971 (Brukes i undervisningen, men er ikke velegnet til selvstudium. Til selvstudium anbefales:

J. Blomqvist/P. O. Jastrup, Grekisk/græsk grammatik, København 1991 eller senere)

Videre anbefales:

Liddell and Scott's Greek-English lexicon (Abridged eller Intermediate utgave),
Oxford 1970 eller senere.

LAT1001: Innføringskurs i latin

Emneansvarlig: Thea Thorsen

I dette emnet gis en første innføring i det latinske språket og den romerske kulturen. Det blir lagt vekt på innlæring av grunnleggende grammatikk og ordforråd, og trening i oversettelsesteknikk.

Det blir lest en begynnerbok og ca. 10 sider latin (én side = 30 linjer).

Elementærbok:

Vibeke Roggen, *Omnibus 1*, Oslo 1996.

Tekstpensum:

Brian Beyer (red.), *War with Hannibal : authentic Latin prose for the beginning student*, New Haven (Yale University Press) 2009.

Ordbok:

Johannessen, J., Nygaard, M. & Schreiner, E.: *Latinsk-Norsk Ordbok*. 3. utg. Oslo 1965 (el. senere). [Bokmål]

Steinnes, A. & Vandvik, E.: *Latinsk ordbok*. Oslo 1958 (el. senere). [Nynorsk]

Grammatikk:

Eitrem, S., *Latinsk grammatikk*, 3. utg. v. Bjørg T. Danielsen og Egil Kraggerud, Oslo 1996.

LAT1003: Tekstkurs II i latin: antikk prosa I

Emneansvarlig: Thea Thorsen

I dette emnet gis en innføring i den kalssiske prosaens ulike sjanger, og en fordypning i latisnk syntaks og stilistikk. Kurset har som mål å gi økt forståelse av oversettelsesteknikk og bedre ferdighet i å oversette fra latin til norsk. Det gir fordypet kunnskap i grammatikk og stilistikk og førstehåndskjennskap til antikkens forskjellige prosasjangere, særlig romersk historigrafi. Ca 30 sider prosa fra tidlig keisertid. Ulike litterære sjanger vil være representert. Tekstene blir også studert i sin kulturhistoriske sammenheng.

Tekstpensum

Roggen, V. m. fl., *Omnibus II* (kap. Antikken), Oslo 1997. (NB bare prosatekstene, dvs ikke Catull, Vergil, Horats og Sulpicia).

Ordbok

Johannessen, J., Nygaard, M. & Schreiner, E.: *Latinsk-Norsk Ordbok*. 3. utg. Oslo 1965 (el. senere). [Bokmål]

Steinnes, A. & Vandvik, E.: *Latinsk ordbok*. Oslo 1958 (el. senere). [Nynorsk]

Gramatikk

Eitrem, S., *Latinsk grammatikk*, 3. utg. v. Bjørg T. Danielsen og Egil Kraggerud, Oslo 1996

Kultur- og litteraturhistorie

Schreiner, J. H., *Antikkens historie*. Oslo 1996, s. 131-303. *The Oxford History of the Roman World*, ed. J. Boardman, J. Griffin & O. Murray, Oxford University Press 1988 el. senere (utvalg).

Andrew Feldherr (red.), *The Cambridge companion to the Roman historians*, Cambridge 2009

LAT1006: Spesialkurs i latin

Emneansvarlig: Marek Kretschmer

Gjennom grammatiske analyser av latinske tekster og øvelser i oversettelse fra norsk til latin skal studenten oppnå de kunnskaper i latinsk syntaks som tilsvarer det nasjonale forkunnskapskravet for opptak til master i latin.

Pensum:

Sir James Mountford (red.), *Bradley's Arnold' Latin Prose Composition*, London 2001
(Optrykk fra Bristol Classical Press)

Perspektivemne

HFEL0010: Introduction to Norwegian History

Main contact: Magne Njåstad

The course is an introduction to Norwegian history 1000-2000. The course focuses on the political and economic development of Norway from year 1000 to year 2000, from the Viking age to the present day. The main emphasis is on the time period after 1814. How did the Norwegian democracy and the post-war social democracy develop? We will look at the changing relationship between the state, the civil society and the markets. Why and how did Norway become a rich country?

Books:	pages
R. Danielsen et.al., Norway: A History from the Vikings to our own Times”, Oslo 1995: 3-453	451
O. Riste, Norway’s foreign relations. A history Oslo 2005: 52-290	139
Compendium:	
M. Njåstad, “Resistance in the name of the law. Peasant politics in medieval and early modern Norway”, in K. Katajala (ed.), Northern Revolts. Medieval and early modern peasant unrest in the Nordic countries, Helsinki 2004: 90-117	28
Birgit and Peter Sawyer: Chapter 5 and 9 in Medieval Scandinavia. From Conversion to reformation circa 800-1500, Minneapolis 1993	55
F. Sejersted, “Capitalism and democracy. A comparison between Norway and Sweden”, in H. Byrkjeflot et. al., The democratic challenge to capitalism, Bergen 2001: 87-116	30
B. Stråth, “Nordic capitalism and democratisation”, in Byrkjeflot et.al: 51-84	34
	Total 737

Emner på basisnivå

EXFAC0015: Historien i samfunnet

Emneansvarlig: Jan Frode Hatlen

Emnet gir en grunnleggende innføring i studiet av historie i bruk. Det legges vekt på fagdidaktiske aspekter ved historiebruk i samfunnet i tillegg til at emnet har en bred tilnærming til forskningsfeltet hvor vi gjennom eksempler drøfter hvordan historie har vært brukt i ulike politiske og kulturelle sammenhenger. Studiet av historiebruk er et tverrfaglig forskningsfelt der begreper som minne, myter, historiebevissthet og identitet står sentralt. Emnet gir en teoretisk innføring til denne tematikken, og vi analyserer og drøfter de viktigste begrepene og forklaringsmodellene ved bruk av aktuelle eksempler.

Pensum

antall sider

Stugu, Ola Svein: *Historie i bruk*. Samlaget, 2008.

Karlson, Klas-Göran & Zander, Ulf: *Historien är nu. En introduktion till historiedidaktiken/ Studentlitteratur*, andre opplag, 2009.

Lise Kvande og Nils Naastad, *Hva skal vi med historie?*, Universitetsforlaget 2013.
Utdrag – detaljer om sidetall og omfang oppgis ved semesterstart.

Andre artikler kan oppgis som pensum i løpet av semesteret. Dette opplyses på ITs Learning.

Totalt ca 700

KULMI1000: Introduksjon til kulturvern

Emneansvarlig: Insa Müller

Kurset gir en generell innføring i kulturminner og forvaltningen av disse. Emnet blir belyst ut fra ulike faglige vinklinger som historie, geografi, arkeologi, arkitektur og juss.

Bøker

Christensen, Arne Lie 2011: *Kunsten å bevare*, Oslo, 1-300.

Christensen, Arne Lie 1995: *Den norske byggeskikken*, Oslo, s. 12-310.

Holme, Jørn (red.) 2005: *Kulturminnevern. Lov. Forvaltning. Håndhevelse*. Bind I, Oslo, s. 9-165.

Howard, Peter 2003: *Heritage. Management, Interpretation, Identity*, London/New York, s. 1-271.

Eriksen, Anne 1999: *Historie, minne og myte*, Oslo, s. 7-161.

Rogan, Bjarne og Amundsen, Arne Bugge (red.) 2010: *Samling og museum: kapitler av museenes historie, praksis og ideologi*, 9-254.

Framtidas museum. St. meld. nr. 49 (2008-2009) s. 1-173.

Leve med kulturminner. St.meld. nr. 16 (2004-2005), s. 5-95.

Framtid med fotfeste. Meld. St. nr. 35 (2012-2013), s. 1-176.

Kompendium

Fagerland, Tor Einar 2011: «Frå monument til miljø: Norsk kulturminneforvaltning 1844-2010», Fagerland/Paasche) *1537 – Kontinuet eller brudd*, Tapir 2011 s. 93-105.

Fagerland, Tor Einar 2008: "Kulturarv i spenningsfeltet mellom før og nå", *Heimen* 4/2008, s. 293-304.

Myklebust, Dag 2002: "Kulturminnevernets begrunnelse – en pest eller rett og slett bare en plage", *NIKU Temahefte* 5/2002, s. 9-18.

Tretvik, Aud Mikkelsen 2008: "Det frivillige arbeidet i kulturminnevernet", i *Undervegs, Festskrift til Egil Nysæter*, s. 278-290.

Totalt: 1790

HIST1250: Moderne historie etter 1850

Emneansvarlig: Espen Storli

Emnet gir en bred innføring i viktige utviklingslinjer og sentrale problem i historien etter ca. 1850. Oversikten dekker så vel europeisk og global historie som norsk historie, og et grunnleggende perspektiv er å forstå og forklare norsk utvikling mot en internasjonal bakgrunn. Tilnærmingen er bredt samfunnshistorisk, og det er et viktig mål å se ulike sider av livet og samfunnet i sammenheng med hverandre.

Pensum	antall sider
<i>Norsk historie</i>	
Myhre, Jan Eivind, <i>Norsk historie 1814-1905</i> , Samlaget 2012 (del II og III)	220
Stugu, Ola Svein, <i>Norsk historie etter 1905</i> , Samlaget 2012	320
Blom, Ida og Sogner, Sølvi (red:) <i>Med kjønnsperspektiv på norsk historie</i> . Cappelen Akademisk Forlag 2005: s. 9-17 og s. 157-390	242
<i>Verdenshistorie</i>	
Palmer, R.R., Colton, Joel, Kramer, Lloyd: <i>A history of the Modern World</i> . 10. ed., McGraw-Hill 2007 (kap. 12-27)	634
Thomas Misa, <i>From Leonardo to the Internet, Technology & Culture from the Renaissance to the Present</i> , Baltimore, John Hopkins Univ Press 2004: 97-276	180
	Totalt 1596

HIST1505: Innføring I histories teori og metode

Emneansvarlig: Jon Olav Hove

Emnet gir en innføring i hvordan kunnskap om fortida blir til. Spørsmålene om historieskrivingens utvikling og om hvordan historie har blitt forstått, framstilt og brukt inngår i emnet, som er en obligatorisk del av bachelorutdanningen i historie. Studentene skal ved avslutningen av kurset være i stand til kritisk å drøfte både kilder og kildetyper, historiske begrunnelser og forklaringer samt drøfte framstillingsform og fortellermåter i samband med historiske verk og artikler. Studentene skal og bli kjent med historieskriving som egenaktivitet og historiebruk i samfunnet.

Pensum

	antall sider
John Tosh: <i>The Pursuit of History</i> ; Harlow: Pearson Education Ltd, NB: 5th ed., 2010	ca 330
Knut Kjeldstadli: <i>Fortiden er ikke hva den var</i> , Oslo: Universitetsforlaget, siste utgave	ca 310
William Kelleher Storey: <i>Writing History. A guide for students</i> . Oxford University Press 2004	ca 110
	Totalt ca 740

Emner på påbyggingsnivå

HIST2135: Stat, krig og ideologi i europeisk høymiddelalder

Emneansvarlig: Erik Opsahl

Overordnet tema for dette emnet er statsdannelsesprosessen i Europa i høymiddelalderen (fra 1100-tallet til første halvdel av 1300-tallet). Emnet vil ta opp diskusjonen rundt selve prosessen der begrepet "stat" blant annet er omstridt, og gi en oversikt over enkelte sider ved prosessen: krig, utvikling av forvaltningsapparatet, aristokratiets rolle, osv. Emnet vil dessuten gå nærmere inn på utviklingen i Norge, Skottland og Spania som alle i en eller annen forstand kan oppfattes som europeiske randområder sammenliknet med de europeiske kjernelandene Tyskland, Frankrike og England. Utviklingen i de tre siste landene har dannet mye av grunnlaget for det tradisjonelle synet på statsdannelsesprosessen i europeisk høymiddelalder.

Bøker	antall sider
Barrell, A.D.M. <i>Medieval Scotland</i> , Cambridge Medieval Textbooks, Cambridge: Cambridge University Press 2000: Kap. 1-5	136
Reilly, Bernard F. <i>The Medieval Spains</i> , Cambridge Medieval Textbooks, Cambridge: Cambridge University Press 1993: Kap. 4-7	119
Strayer, J. <i>On the Medieval Origins of the Modern State</i> . Princeton: Princeton University Press 2002.	114

Kompendium

Bagge, Sverre. « Ideologies and mentalities » in Knut Helle (ed.) <i>The Cambridge History of Scandinavia</i> , Volume 1, <i>Prehistory to 1520</i> , Cambridge: Cambridge University Press 2003: 465-486	22
Bagge, Sverre. <i>From Viking Stronghold to Christian Kingdom. State Formation in Norway, c. 900-1350</i> , Copenhagen 2010: 69-135 ("War, Military Organisation and Social Change")	67
Bagge, Sverre. « Propaganda, Ideology and Political Power in Old Norse and European Historiography: a comparative view » in <i>L'Historiography Médiévale en Europe</i> , Paris: Éditions du CNRS 1991: 199-208.	9
Bagge, Sverre. « Borgerkrig og statsutvikling i Norge i Middelalderen » i <i>Historisk Tidsskrift</i> 2-1986: 145-197	53
Bjørge, Narve. "800-1536. Makt – og avmakt", Del 1 i N. Bjørge m.fl., <i>Norsk utenrikspolitikk historie 1. Selvstendighet og union</i> , Oslo 1995: 70-81 12	
Clanchy, M. "Literacy, Law, and the power of the State" in Cammarosano (edit.) <i>Culture et Idéologie dans la Genèse de l'État Moderne</i> , École française de Rome 1985: 25-34	9

Contamine, Philippe. <i>War in the Middle Ages</i> . Oxford: Basil Blackwell 1984: 238-248 & 260-308 (kap. 8, 10 & Conclusion)	60
Helle, Knut "Towards nationally organized systems of government" & «The Norwegian kingdom: succession disputes and consolidation», in Knut Helle (ed.) <i>The Cambridge History of Scandinavia, Volume 1, Prehistory to 1520</i> , Cambridge. Cambridge University Press 2003: 345-352 & 369-391	31
Helle, Knut. "Den primitivistiske vendingen i norsk historisk middelalderforskning" i <i>Historisk tidsskrift</i> 4-2009: 571-609	39
Melve, Leidulf. <i>Med ordet som våpen. Tale og skrift i vestleg historie</i> . Oslo: Samlaget 2001: 127-146 (kap. 9)	20
Menache, Sophia. "The Media in the Middle Ages", in <i>The Vox Dei. Communication in the Middle Ages</i> . New York: Oxford University Press 1990: 9-37	29
Orning, Hans-Jacob. "Norsk middelalder i et antropologisk perspektiv. Svar til Knut Helle" i <i>Historisk tidsskrift</i> 2-2010	14
Reynolds, Susan. « The historiography of the Medieval State » in M. Bentley (ed.) <i>Companion to Historiography</i> , London: Routledge 1997: 117-138	21
Tilly, Charles. "War Making and the State Making as Organized Crime" in Evans, Rueschemeyer & Skocpol (ed.), <i>Bringing the State Back In</i> , Cambridge: Cambridge University Press 1985: 169-191	17
"En tale mot biskopene", utdrag fra <i>Sverres saga</i> , Thorleif Dahls Kulturbibliotek, Aschehoug, Oslo 1986: 261-290	28
<i>Kongespeilet</i> , utdrag fra <i>Kongsspegelen</i> , Norrøne bokverk, Samlaget, Oslo 1976: 103-111	8

Totalt 798

HIST2205: Krise, velstand og deltakelse: Europas historie 1300-1550

Emneansvarlig: Magne Njåstad

Emnet vil ta for seg langsiktige endringer i Europas historie i seinmiddelalderen med tre fenomen i fokus: Krise, velstand og deltakelse. Emnet vil dessuten sette nordisk historie i perioden inn i en samtidig allmenneuropeisk sammenheng.

Seinmiddelalderen har i tradisjonelt vært sett på som en politisk, økonomisk, religiøs og sosial kriseperiode. I dette emnet vil enkelte sider av denne krisetolkningen bli tatt opp.

Krisebegrepet kan først og fremst knyttes til den demografiske krisen som ble utløst av pestepidemiene fra midten av 1300-tallet. Befolkingskrisen tvang fram raske og drastiske endringer både innenfor de økonomiske og politiske strukturene. Blant «taperne» i denne prosessen var det jordeiende aristokratiet.

Befolkningsnedgangen og de økonomiske strukturendringene i kjølvannet av den, førte på den andre siden til økt velstand blant bredere lag av Europas befolkning. Utviklingen av handelsnettverk og spesialisert produksjon bidro til denne økte levestandarden for den europeiske befolkningen.

Befolkingskrisen førte også til en ressurskrise for de europeiske samfunnsmaktene og politiske enhetene (kirke fyrstedømmer og andre politiske enheter). For å bevare eller styrke disse politiske strukturene ser vi i perioden en markert økt deltakelse i de politiske prosessene fra de forskjellige samfunnsgruppene, både formelt og uformelt. Alt dette ga større deler av befolkningen økt politisk innflytelse og de politiske enhetene sterkere legitimitet. De politiske påvirkningsformene kunne være forskjellig; fra maktdelegering til representasjon i stenderforsamlinger, gjennom økt politisk dialog eller kommunikasjon eller ved opprør.

Bøker:

Esben Albrechtsen, *Fællesskabet bliver til 1380-1536. Danmark-Norge 1380-1814*

Bind 1 Oslo 1997: 23-344. 312

Øystein Rian, *Den aristokratiske fyrstestaten. Danmark-Norges historie*

bd. 2, Oslo 1997, s.15-76, 111-171. 121

John Watts, *The making of Polities. Europe, 1300-1500*, Cambridge 2009: 1-42,

158-425. 308

Kompendium:

John Aberth, *From the brink of the Acoplalypse*, New York/London 2001: 79-213. 135

Steve Ozment, *The Age of reform 1250-1550*, New Haven/London 1980: 245-289. 44

Totalt 920

HIST2405: Økonomisk historie

Emneansvarlig: Jonas Scherner

Emnet presenterer hovedtrekk i internasjonal og norsk økonomisk historie etter Napoleonskrigenes slutt. Hvordan og hvorfor har økonomien blitt mer globalisert? Hvorfor har denne utviklingen tidvis bremsset opp eller gått i revers? Emnet analyserer utviklingen fra 1800-tallets gullstandardregime til våre dagers markedsliberalisme. Norges utvikling presenteres i et internasjonalt perspektiv. Emnet er valgfritt påbygningsemne i bachelorutdanninga i historie og i bachelorprogrammet i samfunnskunnskap.

Pensum	antall sider
A.G. Kenwood & A.L. Lougheed, <i>The growth of the international economy 1820-2000. An introductory text.</i> (Fourth edition eller senere), London & New York: Routledge 1999.	340
Einar Lie, <i>Norsk økonomisk politikk etter 1905</i> , Universitetsforlaget 2012	210
Francis Sejersted, "En teori om den økonomiske og teknologiske utvikling i Norge i det 19. århundre", "Moderniseringsstrategier i Norge, 1900-1940", "Den norske <<Sonderweg>>, alle trykket i <i>Demokratisk kapitalisme</i> , (henholdsvis kapittel 2, 10 og 11) Pax Forlag 2002	114
H. Estrup, J. Jespersen og P. Nielsen, <i>Den økonomiske teoriens historie – en introduksjon</i> , Akademika forlag 2012	165
	Totalt 829

KULMI2505: Bygningsvern

Emneansvarlig: Aud Mikkelsen Tretvik

Kurset tar sikte på å gi en grunnleggende innføring i teori og i sentrale, praktiske problemer i bygningsvernet.

- *Dei to bøkene nedafor er handbøker. I løpet av kurset vil det også bli utdelt ein del materiell.*

Drange, Tore, Aanensen, Hans Olaf og Brønne, Jon (2011): *Gamle trehus: historikk, reparasjon, vedlikehold*. Gyldendal, Oslo. 3. utg., 505 s. ill.

Godal, Jon Bojer, Sandbakken, Embret, Oalann, Trond og Moldal, Steinar (2009): *Beresystem i eldre norske hus*. 2. utg. 357 s. ill. Tapir akademisk forlag, Trondheim.

Bygningsvern – anna nyttig litteratur

Byggnadstraditioner i gränstrakter/Bygningstradisjoner i grensetrakter (2007). Jamti, Östersund/Stiftelsen Domkirkeodden, Hamar.

Dahle, Kolbein, Eir Grytli og Dag Nilsen (2005): *Trønderlåna. Det midnorske våningshuset. Det Norske Samlaget, Oslo.*

Fasting, Lars (1976): *Trondheims bybilde*. Innstilling frå antikvarisk utvalg, Trondheim kommune.

Hauge, Tore (1994): *Littlemannen og skoftungen. Faguttrykk om trehus og tømring*. TIF-forlaget, Oslo.

Hegard, Tone m.fl. (1981-1986): *Fredede hus og anlegg*. Utgitt av Riksantikvaren. Universitetsforlaget, Oslo.

Sekretariatet for registrering av faste kulturminner i Norge (1975-76): *Registrering av faste kulturminner i Norge*. C. Kodeliste for registrering av hus. Oslo.

- Dei to første bøkene skal framleis vere å få i bokhandel, dei andre kan kanskje skaffast antikvarisk, og er elles å få på bibliotek. Ver merksam på at dei nordiske antikvariata har felles nettkatalog der ein kan bestille bøker på nett, www.antikvariat.net. Sjå også på nettsidene til Riksantikvaren, www.ra.no, og på www.miljostatus.no, → kulturminner → bygningsarven.

KULMI2700: Kulturminnerett

Enmeansvarlig: Michael Kahn

Kulturminnerett er læren om bruk av rettslige virkemidler i kulturminnevernet, samt rettigheter og plikter som oppstår som følge av at samfunnet vil bevare kulturarv. Kulturminnerett innehar elementer som går over flere rettsområder. Særlig sentral i dette kurset er de rettslige problemstillinger i forbindelse med kulturminneloven, plan- og bygningsloven og forvaltningsloven.

Pensum:

Kahn, Michael (2007) Lærebok i kulturminnerett, Tapir Akademiske Forlag.

HIST2625: Nasjonalisme og demokrati

Emneansvarlig: Jakob Maliks

Emnet tar for seg fremveksten av nasjonalstaten og folkestyrets gjennombrudd og har som mål å skape forståelse for hvordan og hvorfor nasjonalismen og nasjonsbyggingen gjennom 1800-tallet bidro til å forme det moderne samfunn. Perspektivet er internasjonalt og komparativt, men har norsk historie som et tyngdepunkt. Hovedvekten legges på de endringsprosesser som skjedde i løpet av 1800-tallet fram til unionsoppløsningen mellom Norge og Sverige i 1905, men trådene trekkes tilbake til opplysningstiden og den franske revolusjon.

Pensum (* = kompendium)

Innføring i teorier og begreper	antall sider
*Benedict Anderson: «Imagined Communities», i John Hutchinson and	
*Anthony D. Smith (eds.): <i>Nationalism</i> , Oxford 1995: 89–96	7
Ernes Gellner: <i>Nations and Nationalism</i> , Oxford 1983, 1–7	7
*Eric Hobsbawn, “Introduction: Inventing Traditions”, i Eric Hobsbawn og *Terence Ranger (eds.), <i>The Invention of Tradition</i> , Cambridge 1983: 1–14	14
Østerud, <i>Hva er nasjonalisme?</i> Oslo 1994	128
Om det nasjonale i Europa med eks. fra Italia og Tyskland	
Hagen Schulze: <i>States, Nations and Nationalism. From the Middle Ages to the Present</i> , 1994: 197–302	105
*Adrian Lyttelton, “The national question in Italy”, I Teich og Porter (eds.), <i>The national Question in Europe in Historical Context</i> , Cambridge 1993: 63–101	38
*Jürgen Kocka, “German History before Hitler: The Debate about the German Sonderweg”, <i>Journal of Contemporary History</i> 1/1988: 3–16	14
Norge	
*Jakob Maliks, “Grunnloven og regionene: hegemoni, kontinuitet og brudd2, I <i>Heimen</i> , 1/2012: 13–22	9
Rasmus Glenthøj: En moderne nations fødsel. Norsk national identifikation hos embedsmænd og borgere 1807-1820. Syddansk universitetsforlag. 2008.	211
Øystein Sørensen, (red.) <i>Jakten på det norske: Perspektiv på utviklingen av en norsk nasjonal identitet på 1800-tallet</i> , Ad notam Gyldendal, 1998: 11-17, 93-205, 248–285,	169

- Trond Nordby. "Unionsoppløsningen i 1905 og overgangen til parlamentarisme"
Norsk statsvitenskapelig tidsskrift - 2006 - Nr 01 s. 3–21. Kan lastes ned fra
 idunn.no Direkte link: (her må man selv velge årgang og nummer) 18
<http://www.idunn.no/?marketplaceId=2000&languageId=1&siteNodeId=19097> 38
- Per Fuglum, Unionen rakner, i bind 12, Norge i støpeskjeen 1814–1920, i
 Knut Mykland (red.) Cappelenes Norgeshistorie, Oslo 1974 55

Historiografi

- *Jens Arup Seip, *Fra embetsmannsstat til ettpartistat*, Universitetsforlaget 1964: 67–85 19
- *Trond Nordby, *Norsk nasjonalisme som historisk problem*, Nytt Norsk Tidsskrift,
 1986, 1: 65–79 15
- *Per Fuglum, 1905. En forskningsoversikt, *Historisk Tidsskrift*, 1980, 2: 15

Kilder:

17. maigrunnloven:

http://no.wikisource.org/wiki/Kongeriget_Norges_Grundlov_af_17de_Mai_1814

Novembergrunnloven:

http://no.wikisource.org/wiki/Kongeriget_Norges_Grundlov_af_4de_November_1814

Kieltraktaten som den ble publisert i utdrag i avisen Tiden:

<http://www.stortinget1905.no/main.php?modul=1&h=2&u=9&p=o&popup=1&a=3>

Totalt 862

Anbefalt tillegglitteratur:

Ståle Dyrvik: Året 1814. Det norske samlaget. 2005.

AFR2850: Afrikas historie

Emneansvarlige: Per Hernæs

Emnet gir en oversikt over hovedtrekk i det tropiske Afrikas historie (Afrika sør for Sahara) i perioden fra ca. 1700 og fram til i dag. Formålet er å gi innsikt i viktige endringsprosesser i afrikanske samfunn i et lengre, historisk perspektiv. Afrika settes i en global sammenheng, og kontakt og interaksjon med omverdenen står sentralt. Både 'ytre' og 'indre' faktorer trekkes inn i en diskusjon av Afrikas utvikling.

Emnet er valgfritt påbyggingsemne i bachelorutdanninga i historie og obligatorisk del av bachelorprogrammet i afrikastudier.

Pensum	antall sider
Frederick Cooper: <i>Africa since 1940: the past of the present</i> , Cambridge 2002	205
Richard J. Reid: <i>A History of Modern Africa: 1800 to the Present</i> , Willey-Blackwell 2009	342
Kevin Shillington: <i>History of Africa</i> . New York, revised 2005: 169-272	104
Nancy L. Clark and William H. Worger: <i>South Africa: the Rise and Fall of Apartheid</i> , Harlow, London, etc., 2004: 3-120	118
Jarle Simensen, <i>Afrikas historie</i> , Cappelen Akademisk Forlag 2009: 73-441	369
Randi Rønning Balsvik, <i>Afrika i eit historiografisk perspektiv</i> , Oslo 2004: 1-131	132
	1270
Artikler i kompendium (<i>It's Learning</i>)	
<i>Fra</i> Paul Nugent, <i>Africa since Independence</i> , New York, 2004	
Kap. 5: "Isms Schisms": African Socialism and Home-Grown Capitalism, 1960-1985": 138-203	65
Kap 8: "Invasion of the acronyms; SAPs, AIDS and the NGO Takeover": 326-367	42
Judith Van Allen, "'Aba riots' or Igbo 'Women's War'? Ideology, Stratification, and The invisibility of women" in <i>Women in Africa: Studies in Social and Economic Change</i> , ed. Nancy J. Hafkin and Edna G. Bay, Stanford 1976: 59-85	27
John Ilife: <i>Africans: The A history of a continent</i> , Cambridge 2002:	
Kap. 4 (s. 37-61); kap. 7: 127-158	32
Holly Hansen, 'Queen Mothers and Good Government in Buganda: the loss of women's political power in nineteenth century East Africa', in Ed. Jean Allman, et al. <i>Women in African Colonial Histories</i> , Bloomington 2002: 219-232	14
Gisela Geisler, 'Troubled Sisterhood: Women and Politics in Southern Africa: Case Studies from Zambia, Zimbabwe and Botswana', <i>African Affairs</i> , Vol. 94, No. 377, 1995: 545-578	34

E. Frances White, 'Creole Women Traders in the Nineteenth Century', <i>The International Journal of African Historical Studies</i> , Vol. 14, No. 4, 1981: 626-642	17
Claire Robertson 'Developing Economic Awareness: Changing Perspectives in Studies of African Women, 1976-1985', <i>Feminist Studies</i> , Vol. 13, No. 1, 1987: 97-128	32
	156
Totalt	1547

Anbefalt tilleggs litteratur:

Paul Nugent: *Africa since Independence*, New York, 2004: 1-489

Emner på masternivå

KULMI3100: Kulturminnevernets teori og metode

Emneansvarlig: Ola Svein Stugu

Kurset er en introduksjon til det høyere studiet i kulturminneforvaltning, og tar sikte på å gi en innføring i sentral teori innen området, ved siden av kunnskap om organisering av og relevante problemer i praksisfeltet.

Pensumlisten vil foreligge ved semesterstart.

HIST3105: Innføring i historisk forskning

Emneansvarlig: Magne Njåstad

Emnet er en praksisrettet innføring i historie som forskningsfag for nye mastergradsstudenter, og skal i første hånd tjene som vegledning for studenten i overgangen fra å være konsument og mottaker av historisk kunnskap i form av historiefaglige tekster til selv å bli produsent. Refleksjon rundt egen praksis som tekstprodusent er et sentralt element i faget, som også gir en innføring i hvilke institusjonelle hjelpemidler historikeren kan benytte seg av.

Pensum	antall sider
Euris Larry Everett og Inger Furseth: <i>Masteroppgaven. Hvordan begynne – og fullføre</i> , Oslo 2004	160
Richard Marius og Melvin E. Page: <i>A short guide to writing about history</i> , N. Y. 2005	220
Anders Florén og Henrik Ågren: <i>Historiska undersökningar. Grunder i historisk teori, metod och framställningssätt</i> , Lund 2006	140
Karla Smith: <i>Presentér! Effektive presentasjonsteknikker</i> , Oslo 2004.	100
Inger Cathrine Spangen: <i>Referansehandboken; en veiledning i kildebruk og henvisning til kilder</i> , Oslo 2007	110
	Totalt 730

HIST3115: Historiefagets teori og metode

Emneansvarlig: Thomas Brandt og Ingar Kaldal

Emnet er ei fordjuping i historiefaget sitt teoretiske grunnlag. Stoffet vil bli behandla ut frå tre innfallsvinklar: Historieskrivingas historie; teoriar om historisk forskning og forståing; og refleksjonar om fortolkingar og bruk av historia i samfunnet.

Pensum	antall sider
Ludmilla Jordanova: <i>History in Practice</i> . Arnold, London 2000 (eller evt nyere utgave)	200
Munslow, A.: <i>The New History</i> . Harlow: Pearson Longman Education, 2003	200
Eileen Ka-may Cheng: <i>Historiography. An Introductory Guide</i> . Continuum International Publishing Group, New York 2012.	200
Leidulf Melve. <i>Historie. Historieskriving frå antikken tili dag</i> . Dreyer, Oslo 2010, s. 143-247	100
	Totalt 700

HIST3295: International Economic Contemporary History

Emneansvarlig: Jonas Scherner

Economic globalization processes cannot only be observed for the most recent decades; rather they occurred also in earlier periods. This course will provide an overview about globalization and de-globalization during the last 150 years. It will especially try to answer the following questions: How did economic globalization develop and what different periods can be observed? What are the specific characteristics of these periods? Which factors caused globalization? Which conditions favored or hampered its development? What effects did globalization have in different respects? And what repercussions, in turn, did these effects have on the further development of globalization? We will further discuss, based on country case studies, why the economic effects of globalization and the reactions to globalization differed among different countries.

Reading list:

As an introductory text you should read Osterhammel, and Petersson *Globalization: A Short History*, Princeton UP 2005, which provides a historical overview of the topics to be discussed in class. A second book is essential for our class: Ronald Findlay/Kevin O'Rourke, *Power and Plenty: Trade, War and the World Economy in the Second Millennium*, Princeton UP, 2009 analyses trade patterns during globalization and de-globalization periods. Both books are available at the university bookstore and should be acquired before class starts. Further required readings are detailed below. These are available in a course compendium to be picked up at the bookstore.

Both books are available at the university bookstore and should be acquired before class starts. Further required readings are detailed below and will be accessible online or be provided in class.

Please note that pages 1 – 152 of Osterhammel and Petersson should be read by the beginnings of the course.

In addition you should read during the course:

- | | |
|---|----|
| Barry R. Chiswick/Timothy J. Hatton, International Migration and the Integration of Labour markets, in: Michael. D. Bordo/Alan M. Taylor/Jeffrey G. Williamson, <i>Globalization in Historical Perspective</i> , Chicago 2003: 65-121 | 57 |
| Geoffrey Jones, <i>Multinationals and Global Capitalism from the nineteenth to the twenty-first century</i> , Oxford 2005: 3-41 | 39 |
| Sidney Pollard, <i>Peaceful Conquest. The industrialization of Europe 1760-1970</i> , Oxford 1981: 142-190 | 39 |
| Ivan T. Berend, <i>An Economic History of Twentieth Century Europe. Economic Regimes from Laissez-Faire to Globalization</i> , Cambridge, 2006: 190-262 | 73 |

EUR3405: EUs politiske økonomi

Emneansvarlig: Hans Otto Frøland

Emnet innfører i EU som økonomisk og monetær union. I sentrum står tre reguleringer: tollunionen, det indre markedet og den monetære unionen. Emnet redegjør for det økonomiske formålet med reguleringene og de politiske prosessene bak utformingen av dem. Emnet drøfter også de økonomiske og politiske utfordringene ved å opprettholde dem. Det samfunnsøkonomiske teorigrunnlaget fordrer ikke forutgående utdanning i samfunnsøkonomi.

Pensum	antall sider
Michele Chang: <i>Monetary Integration in the European Union</i> , Palgrave, Palgrave Macmillan 2009.	261
Michelle Cini & Lee McGowan: <i>Competition Policy in the European Union</i> , Palgrave Macmillan 2008.	228
Johan van Overtvedt: <i>The End of the Euro: The Uneasy Future of the European Union</i> , Chicago: Agate B2 2011.	241
Barry Eichengreen & Andrea Boltho: The economic impact of European integration, i Stephen Broadberry & Kevin O'Rourke (eds.), <i>The Cambridge Economic History of Modern Europe Volum 2: 1870 to the Present</i> , Cambridge University Press 2010: 268-295.	27
	Totalt 757

Alle anbefales å bruke følgende lærebok som oppslagsbok (ikke pensum):

Richard Baldwin & Charles Wyplosz: *The Economics of European Integration*, London: McGraw-Hill Education, 2012 (4.utg.)

EUR3409: Norge og EU etter 1994

Emneansvarlig: Mari Røsten

Tema for dette kurset er Norges forhold til EU etter 1994. 1994 ble et merkeår i Nordens forhold til EU. Med folkeavstemningene dette år ble det klart at Finland og Sverige ville bli EU-medlemmer, samtidig som Norge kom til å bli værende i EFTA. 1994 representerte samtidig et taktskifte også i Norges forhold til EU, som med EØS-avtalens ikrafttreden dette år ble langt mer omfattende og av en annen karakter enn tidligere. EØS-avtalen har senere blitt supplert med andre avtaler mellom Norge og EU, deriblant avtalen om Norges deltakelse i Schengen-samarbeidet og avtalene på det utenriks- og sikkerhetspolitiske området. EU har i samme periode utvidet seg i dybden og i bredden og er i dag noe annet og langt mer enn det det var i 1994. Hensikten med kurset er å gi innsikt i Norges tilnærming til et EU i utvikling og konsekvensene av denne tilnærmingen på ulike samfunnsområder.

Pensum

Europautredningen (NOU 2012: 2), kap. 4, 14-19, 21.23, 26-27. (462s)

Europautredningen er tilgjengelig i elektronisk versjon her:

<http://www.regjeringen.no/nb/dep/ud/dok/nou-er/2012/nou-2012-2.html?id=669368> og kan bestilles i papirversjon her: <http://www.europautredningen.no/2012/02/20/bestilling-av-rapporten/>

Erik Oddvar Eriksen (2008). "Norges demokratiske underskudd", *Nytt Norsk Tidsskrift*, 4/2008, s 369-379 (10s)

http://www.idunn.no/ts/nnt/2008/04/norges_demokratiske_underskudd?highlight=Erik%20Odvard%20Eriksen#highlight

Christophe Hillion (2011). *Integrating an outsider. An EU perspective on relations with Norway*. Rapport # 16 til Utvalget for utredning av Norges avtaler med EU,

<http://www.europautredningen.no/wp-content/uploads/2011/04/Rap16-E%C3%98S-sett-fra-EU.pdf>

Claudio Radaelli, "Europeanisation: Solution of problem?", *European Integration Online Papers (EIoP) Vol.8 (2004) No. 16, (23s)* <http://eiop.or.at/eiop/pdf/2004-016.pdf>

Kompendium:

Tanja A. Börzel og Thomas Risse 2009. "Conceptualising the Domestic Impact of Europe", i Kevin Featherstone og Claudio M. Radaelli (red.) *The Politics of Europeanization*, Oxford (OUP), s 57-80 (23s)

Sieglinde Gstöhl (2002). "The Uniting of Western Europe in the 1990s", *Reluctant Europeans. Norway, Sweden and Switzerland in the Process of Integration*, Boulder: Lynne Rienner Publishers, s 167-210 (43s)

Lise Rye (2011), "In Search of Influence. Norway's 1994 Referendum on EU membership", C. Toriz Ramos (red.) *Ideas of Europe in national political discourse*, Bologna: il Mulino. (18s)

Jonas Tallberg et.al. (2010), "Europeiseringen av Sverige", Demokratirådets rapport 2010. *Europeiseringen av Sverige*, Stockholm: sns Förlag, s 9-27 (18s)

Jonas Tallberg et.al. (2010), "EU i Sverige – och Sverige i EU", Demokratirådets rapport 2010. *Europeiseringen av Sverige*, Stockholm: sns Förlag, s 133-144 (12s)

HIST3455: Norsk utenriks- og sikkerhetspolitikk siden 1905

Emnenansvarlig: Karl Erik Haug

I en globalisert verden er utenrikspolitikk noe som angår oss alle, men hva forstår vi egentlig med utenrikspolitikk? Dette kurset vil analysere de mest sentrale trekk ved norsk utenriks- og sikkerhetspolitikk fra 1905 og frem til i dag. Kurset skal gi innsikt i de utenriks- og sikkerhetspolitiske utfordringene Norge har stått overfor, hvordan norsk utenrikspolitikk er blitt formet og påvirket av så vel indre som ytre forhold, og hvordan Norges geografiske posisjon har bidratt til å legge føringer for politikken. Videre skal faget gi kunnskap om – og evne til å analysere – det som har vært definert som norske utenrikspolitiske interesser, verdier og virkemidler.

Pensum	antall sider
Roald Berg, <i>Norge på egen hånd, 1905-1920</i> , Norsk utenrikspolitikk historie, bind 2, Oslo: Universitetsforlaget 1995: 23-62	40
Roald Berg, ”Gud fri os ialfald fra at faa onkel Eddy mot oss”, i Roald Berg (red.), <i>Selvstendig og beskyttet. Det stormaktsgaranterte Norge fra Krimkrigen til NATO</i> , Bergen: Fagbokforlaget 2008: 33-45	12
Johan Daniel Berlin: ”Ekspedisjonssjef Andreas Andersen – en grå eminense i norsk utenrikspolitikk?” <i>Arbeiderhistorie. Årbok for arbeiderbevegelsens arkiv og bibliotek</i> , Oslo, 2009: 49-76	27
Knut Einar Eriksen, ”På vei mot atlanterhavsalliansen”, i Roald Berg (red.), <i>Selvstendig og beskyttet. Det stormaktsgaranterte Norge fra Krimkrigen til NATO</i> , Bergen: Fagbokforlaget, 2008: 77-99	22
Knut Einar Eriksen og Helge Ø. Pharo, <i>Kald krig og internasjonalisme</i> , Norsk utenrikspolitikk historie, bind 5, Oslo: Universitetsforlaget, 1997: 169-191 og 381-405	45
Øistein Espenes, ”Forskningstradisjon og perspektiver”, i Øistein Espenes og Karl Kleve (red.) ”Kilder til norsk luftmilitær historie”, <i>IFS info</i> 3 2001: 5-8	4
Nina Græger, ”Norsk NATO-debatt etter den kalde krigen”, <i>Internasjonal politikk</i> 63, 1-2 200: 217-239	20
Karl Erik Haug, ”Stormaktsgarantier og kollektiv sikkerhetsgaranti 1918-1940”, i Roald Berg (red.), <i>Selvstendig og beskyttet. Det stormaktsgaranterte Norge fra Krimkrigen til NAT</i> , Bergen: Fagbokforlaget, 2008: 49-77	28
Rolf Hobson og Tom Kristiansen, <i>Total krig, nøytralitet og politisk splittelse 1905-1940</i> , Norsk forsvarshistorie, bind 3, Bergen: Eide forlag, 2001: 159-171	11
Geir Lundestad, ”Nasjonalisme og internasjonalisme i norsk utenrikspolitikk: Et faglig-provoserende essay”, <i>Internasjonal politikk</i> 43, 1 1985: 39-54	16

Helge Ø. Pharo, ”Ingen vei utenom? Norge i integrasjonsprosessene i Europa 1946-1994”, i Dag Harald Claes og Bernt Sofus Tranøy (red.), <i>Utenfor, annerledes og suveren?</i> , Bergen: Fagbokforlaget, 1999: 15-39	24
Helge Ø. Pharo, Anders Jølstad og Kjetil Skogrand, ”Ekspansjon i isolasjon? Studiet av utenrikspolitisk og internasjonal historie i Norge”, <i>Historisk tidsskrift</i> 75, 1-2 1996: 239-263	23
Olav Riste, ”Ideal og eigeninteresser: Utviklinga av den norske utanrikspolitiske tradisjonen”, i Sven G. Holtsmark, Helge Ø. Pharo og Rolf Tamnes (red.): <i>Motstrøms. Olav Riste og norsk internasjonal historieskrivning</i> , Oslo: Cappelen Akademisk Forlag, 2003: 53-88	32
Olav Riste, <i>Norway's Foreign Relations – A History</i> Oslo: Universitetsforlaget, 2001	260
Kjetil Skogrand, ”Allianser i alliansen, 1949-1989” i Roald Berg (red.), <i>Selvstendig og beskyttet. Det stormaktsgaranterte Norge fra Krimkrigen til NATO</i> , Bergen: Fagbokforlaget, 2008: 100-114	14
Rune Slagstad, <i>De nasjonale strateger</i> , Oslo: Pax forlag, 2001: 295-324	30
Jakob Sverdrup, <i>Inn i storpolitikken, 1940-1949</i> , Norsk utenrikspolitikk historie, bind 4 (Oslo: Universitetsforlaget 1996: 15-51)	35
Rolf Tamnes: ”Ettpartistat, småstat og særinteresser: Tre skoler i norsk sikkerhetspolitikk”, <i>Nytt norsk tidsskrift</i> 3, 1986: 42-64	22
Rolf Tamnes, <i>Oljealder</i> , Norsk utenrikspolitikk historie, bind 6, Oslo: Universitetsforlaget, 1997: 411-449	38
Halvard Tjelmeland, ”’En utenrikspolitisk amatør?’ Einar Gerhardsen som statsmann 1955-58.” <i>Arbeiderhistorie. Årbok for arbeiderbevegelsens arkiv og bibliotek</i> Oslo, 2009: 7-29	22
Asle Toje, ”Norsk utenrikspolitikk – en kritikk.” <i>Nytt Norsk Tidsskrift</i> 27, 1-2 2010: 207-217	10
Nils Ørvik, <i>Sikkerhetspolitikken 1920-1939. Bind I. Solidaritet eller nøytralitet?</i> Oslo: Johan Grundt Tanum Forlag, 1960: 63-96 og 259-284	58
	Totalt 771

HIST3475: Handel, arbeid og forbruk ca. 1600-1850

Emneansvarlig: Ida Bull

Emnet vil gå dypere inn i enkelte aspekter ved økt internasjonalisering og utviklingen av en markedsorientert økonomi i perioden ca. 1600-1850. Viktige elementer vil være hvordan disse endringene påvirket dagligliv, både i form av arbeid, forbruk og kultur. Flyten av nye varer endret forbruksmønstrene i Europa. Produkter som i utgangspunktet hadde vært luksusprodukter ble i løpet av perioden tilgjengelige for mange: Tobakk, kaffe, sukker, ferdigprodusert bomullstøy o.l. På denne måten ble langt større grupper enn tidligere trukket direkte inn i den globaliserte økonomien. Det økte forbruket hang sammen med en økt kjøpekraft hos folk flest, ofte knyttet til økt hjemmeproduksjon eller deltagelse i lønnet arbeid på forskjellig vis («den industrielle revolusjon»). Hvordan denne endringen i arbeidslivet artet seg i praksis vil være et sentralt tema i emnet. Endret og økt forbruk førte også til kulturelle endringer, blant annet i synliggjøring av status gjennom klær, hus og andre gjenstander. Dette emnet vil diskutere hvordan disse endringene skjedde, på ulike måter for bondebefolkning, byborgere og arbeidsfolk, for menn og kvinner. Emnet vil sette norske forhold inn i de sammenhengene som blir drøftet i løpet av kurset. Emnet vil også ta i bruk historisk kildemateriale som kan dokumentere og eksemplifisere utviklingen.

Pensum

antall sider

- Finn Fuglestad: *Fra svartedauden til Wienerkongressen. Den vesterlandske kulturkretsens historie 1347-1815 i et globalt-sammenliknende perspektiv*, Oslo 2012, Del 1. Strukturer og problemer. 100
- Bartolomé Yun-Casalilla: ““Localism”, global history and transnational history.” [svensk] *Historisk Tidskrift*. 127:4, 2007, s. 659-678. 20
- Timothy Brooks: *Vermeer’s hat. The seventeenth century and the dawn of the global world*, London 2008. 230
- Leos Müller, Göran Rydén og Holger Weiss (red.): *Global historia från periferin. Norden 1600-1850*, Studentlitteratur, Lund, 2010.
Innledningsartikkel av redaktørene, s. 13-37,
Kapittel 2, Holger Weiss: Danskar och svenskar I den atlantiska slavhandeln 1650-1850, s. 39-72,
Kapittel 3, Göran Rydén: Från Gammelbo til Calabar. Det svenska järnet och den expanderande atlantiske ekonomin, s. 75-96
Kapittel 5, Ragnhild Hutchison: Eksotiska varor som förändrat vardagen. Kaffe och te I Norden, 1750-1850, s. 117-135.
- Tilsammen 100
- Jan de Vries: *The industrious revolution. Consumer behaviour and the household economy, 1650 to the present*, New York, 2008, Kap. 1-4, s. 1-180. 180
- Cissie Fairchilds,: Consumption in Early Modern Europe. A Review Article, *Comparative Studies in Society and History*, vol. 35, no. 4, 1993, pp. 850-858. 9

- John Brewer and Roy Porter (ed.): *Consumption and the world of goods*, London and N. Y., 1993. Artikler av Carole Shammas: Changes in English and Anglo-American consumption from 1550 to 1800, Lorna Weatherill: The meaning of consumer behaviour in late seventeenth- and early eighteenth-century England, Amanda Vickery: Women and the world of goods: a Lancashire consumer and her possessions, 1751-81. 79
- Johan Söderberg og Lars Magnusson (red.): *Kultur och konsumtion i Norden 1750-1950*, Helsingfors 1997, s. 7-36. 30
- Maxine Berg: In pursuit of luxury: global history and British consumer goods in the eighteenth century, *Past & present*, no. 182, February 2004, s. 85-142. 58
- Anne E. C. McCants: Poor consumers as global consumers: the diffusion of tea and coffee drinking in the eighteenth century, *Economic history review*, 61, S1 (3008), s. 172-200. 29
- Anna Tranberg: Kremmerånd på Hedmarken, *Heimen* nr. 3, 1992, s. 172-179. 8
- E. P. Thompson: Time, work-discipline and industrial capitalism, *Past and present*, no. 38, December 1967, gjenopptrykk I E. P. Thompson: *Customs in common*, Penguin books, 1993, kapittel 6, s. 352-403. 52
- Ida Bull: Industriousness and development of the school-system in the eighteenth century: the experience of Norwegian cities, *History of education*, May 2011. 21

KULMI3825: Arkiv og bygningsvern. Prosjektarbeid

Emneansvarlig: Aud Mikkelsen Tretvik

Sentralt i kulturminnevernet står vern av eldre bygninger. Konflikter utløses ofte omkring vern eller ikke vern. Eldre bygninger kan ha en komplisert historie, både når det gjelder bygningshistoriske forhold og eiendomsforhold. Best mulig kunnskap om bygningen vil være viktig ved avgjørelser om vern eller ved bruk av bygningen i kultursammenheng. Dette kurset har en generell del og en prosjektdel i tilknytning til bestemte bygninger. Den generelle delen skal gi innføring i ulike typer bygningshistoriske og eiendomshistoriske kilder og videre gi kunnskap om arkivorganisering og framfinningsteknikker og innføring i arkiv- og forskningsetikk. Prosjektdelen skal gi trening i sjøl i finne fram til og arbeide med bygningshistoriske kilder og vurdere verneverdi på basis av tilgjengelig informasjon. Kurset skal også gi trening i å kommunisere med andre faggrupper innenfor feltet bygningsvern.

Arkiv

Dette er håndbøker som er nyttige til oppslag og orientering:

Håndbok for Riksarkivet, Oslo 1992, utvalde sider, bruk rgister eller søkjefunksjon (ligg også på internett <http://www.riksarkivet.no/arkivverket/publikasjoner/nett/handbok-ra.html>)

Liv Mykland: *Håndbok for brukere av statsarkivene*. Oslo 2005.

Alf Kiil: *Arkivkunnskap. Statsarkiva*. Oslo 1969.

Liv Mykland og Kjell-Olav Masdalen: *Administrasjonshistorie og arkivkunnskap. Kommunene*. Oslo 1987.

Vilhelm Lange, Dag Mangset og Øyvind Ødegaard: *Privatarkiver. Bevaring og tilgjengeliggjøring*. Oslo 2001.

- I tillegg kjem arkivkatalogar for dei enkelte arkiva

Bygningsvern

Lars Fasting: *Trondheims bybilde: innstilling om verneverdige bygninger og bygningsmiljøer i Trondheims sentrale områder*. Antikvarisk utvalg, Trondheim 1976.

Grete Swensen: *Kulturarv og stedsidentitet: byers kulturmiljø i kryssilden mellom bevaring og utbygging*. NIKU, Oslo 2009. E-utgåve www.niku.no.

Brygger, by- og handelshistorie

Wilhelm Støren: *Bryggene og bybildet*. Trondheim 1981.

Også andre tekstar knytt opp til haustens prosjekttema vil bli nytta.

Viktig informasjon

Nærmere beskrivelser av opplegget for basisemner, påbyggingsemner og frie emner finnes i **Studiehåndboken** for 2013-2014 på internettsiden:

<http://www.ntnu.no/hf/studier/studiehandbok>

Ved studiestart er det viktig at du logger deg inn på Studweb og **bekrefter utdanningsplanen** innen 15. september. Dette gjelder alle studenter enten du tar årsstudium, BA- eller MA-grad.

Frist for å betale semesteravgiften:	1. september
Frist for oppmelding til eksamen:	15. september
Frist for annullering (trekk) av eksamensmelding:	15. november